

Verkkosäätöfoorumi 2/2016

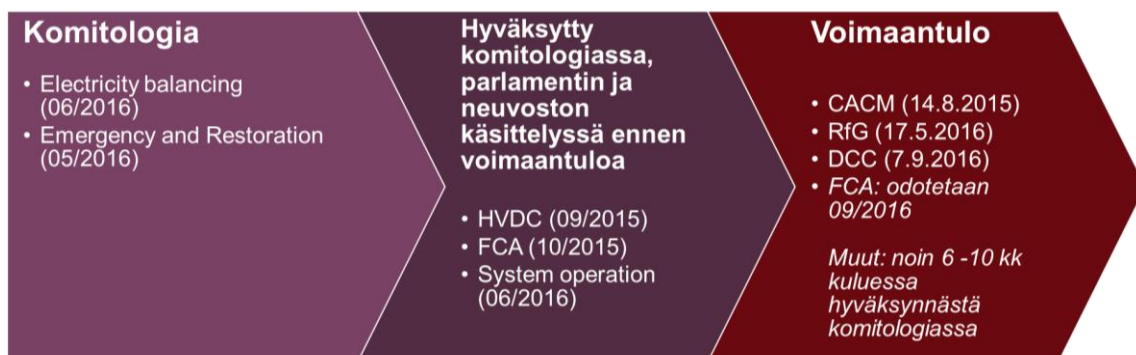
Aika Keskiviikko 24.8.2016 klo 13:00-16:00

Paikka Fingrid, Läkkipäntie 21, Helsinki

1 Tilaisuuden avaus ja verkkosäätöjen ajankohtaiskatsaus

Verkkosäätöfoorumin puheenjohtaja Fingridin Ritva Hirvonen avasi tilaisuuden ja esitteli lyhyesti verkkosäätöjen ajankohtaisia asioita.

Edellisen 17.3.2016 järjestetyn verkkosäätöfoorumin jälkeen kaikki ENTSO-E:n valmistelemat verkkosäännöt ovat edenneet vähintään komitologiavaiheeseen. Ohessa tämänhetkinen tilanne:

CACM (*Capacity Allocation and Congestion Management*) suuntaviivan osalta meneillään on käyttöönottovaihe. Tähän liittyen vuoden 2016 loppuun mennessä on odotettavissa useita yhteismarkkinan kehittämiseen liittyviä viranomaispäätöksiä. Lisäksi loppuvuodesta 2016 on tulossa sekä eurooppalaisten kantaverkonhaltijoiden että sähköpörssien järjestämiä julkisia kuulemisia.

Fingridiltä toivottiin suuntaa antavaa aikataulua ensi vuoden aikana toteutettavista verkkosäätöihin liittyvistä julkisista kuulemisista. Fingrid valmistelee toiveen mukaisen aikataulun seuraavaan verkkosäätöfoorumin tapaamiseen 29.11.2016.

2 Järjestelyt useamman NEMO:n markkinoille tulon mahdollistamiseksi

Fingridin Satu Viljainen esitteli tämänhetkisen tilanteen useamman sähköpörssin eli NEMO:n (*Nominated Electricity Market Operator*) markkinoille tulon edellyttämien järjestelyjen kehittämisessä.

Pohjoismaiset kantaverkonhaltijat ovat kesän 2016 aikana kukin jättäneet oman maansa energiaviranomaiselle hyväksyttäväksi saman sisältöisen ehdotuksen siitä, kuinka useamman NEMO:n markkinoille tulo pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla voitaisiin toteuttaa. Parhaillaan meneillään on pohjoismaisten energiaviranomaisten yhdessä

järjestämä julkinen kuuleminen asiasta. Kommentointiaikaa on 16.9.2016 saakka. Ilmoitus kuulemisesta sekä pohjoismaisten kantaverkonhaltijoiden yhteinen ehdotus löytyvät NordREG:n sivuilta [täältä](#). Fingridin ehdotus kokonaisuudessaan löytyy Energiaviraston sivuilta [täältä](#).

3 Selvitys finanssituotteista ja viranomaispäätöksenteon aikataulut

Energiaviraston Jarno Lamponen esitteli viranomaisen toimia syksyllä 2016 liittyen pitkän aikavälin siirto-oikeustuotteita koskevan suuntaviivan (*FCA, Forward Capacity Allocation*) voimaantuloon.

FCA suuntaviiva velvoittaa EU:n jäsenvaltioiden energiaviranomaisia koordinoitusti päättämään pitkän aikavälin siirto-oikeustuotteiden käytöstä tarjousalueiden rajoilla. Päätökset on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa suuntaviivan voimaantulosta. Tämän hetken epävirallisten tietojen mukaan FCA suuntaviiva tullaan julkaisemaan Euroopan Unionin virallisessa lehdessä syyskuun 2016 aikana, mutta tarkka päivämäärä ei vielä ole tiedossa. Suuntaviiva tulee voimaan 20 päivän kuluttua julkaisemisesta.

Pitkän aikavälin siirto-oikeustuotteista päätettäessä on erityisesti arvioitava sitä, tarjoavatko nykyiset sähkön finanssituotteet markkinatoimijoille riittävät mahdollisuudet suojautua sähkön aluehintaeroilta. Päätöksenteon tueksi pohjoismaiset viranomaiset ovat käynnistämässä konsulttiselvitystä nykyisten tuotteiden kvantitatiivisesta arviointimenetelmästä. Parhailaan on menossa selvitystyön toteuttavan konsultin kilpailutus. Selvitys tullaan toteuttamaan syys-marraskuussa 2016. Sidosryhmien julkinen kuuleminen suojaustarpeista järjestetään loppuvuoden 2016 ja alkuvuoden 2017 aikana.

4 Tiekartta RfG verkkosäännön toimeenpanosta

Fingridin Antti Kuusela esitteli RfG (*Requirements for Generators*) verkkosäännön toimeenpanosuunnitelman. Verkkosääntö tuli voimaan 17.5.2016.

RfG asettaa vaatimuksia kaikille verkkoon liitettävälle tuotannolle. Vaatimukset vaihtelevat voimalaitoksen koosta riippuen. Kokoluokituksesta tullaan järjestämään julkinen kuuleminen. Alustava kokoluokittelu on oheisen taulukon mukainen:

Mitoitusteho / Liittymispisteen jännitetaso	0,8 kW – < 1 MW	1 MW – < 10 MW	10 MW – < 30 MW	30 MW ≤
< 110 kV	A	B	C	
110 kV ≤				D

RfG verkkosäännön toimeenpano on pääasiassa kansallinen prosessi. Uudet voimalaitosten järjestelmätekniset vaatimukset tulee toimittaa viranomaiselle hyväksyttäväksi viimeistään 17.5.2018 ja niitä tullaan soveltamaan 17.5.2019 alkaen. Siihen saakka sovelletaan VJV 2013 mukaisia voimalaitosten järjestelmäteknisiä vaatimuksia.

RfG verkkosäännön voimalaitoksille asettamat vaatimukset eroavat sen mukaan, onko kyseessä tahtikäyttöinen vai suuntaajakäyttöinen voimalaitos. Suuntaajakäyttöisiltä voimalaitoksilta edellytetään uutena vaatimuksena valmiutta synteettisen inertian tuottamiseen.

Syksyn 2016 aikana toimeenpanovaihe käynnistyy myös kulutuksen liittäminen verkkosäännön (*DCC, Demand Connection Code*) osalta. DCC verkkosääntö tulee voimaan 7.9.2016 ja se on julkaistu Euroopan Unionin virallisessa lehdessä 18.8.2016. DCC verkkosäännön toimeenpanosuunnitelma esitellään seuraavassa verkkosääntöfoorumien tapaamisessa 29.11.2016.

5 **Tasehallinnan suuntaviivan ajankohtaiset asiat**

Fingridin Jyrki Uusitalo esitteli tasehallinnan suuntaviivan ajankohtaiset asiat. Tasehallinnan suuntaviivan komitologiakäsittely käynnistyi kesäkuussa 2016 ja seuraavan kerran asiaa käsitellään syys- tai lokakuussa 2016.

Tasehallinnan suuntaviivan tavoitteena on tehostaa sähköjärjestelmän tasapainottamiseen tarvittavien reservien käyttöä edistämällä reservituotteiden kauppaa tarjousalueiden rajojen yli. Tasehallinnan suuntaviiva asettaa lisäksi vaatimuksia taseselvityksessä sovellettavien periaatteiden harmonisoinnille. Yhtenä osana tätä valmistelutyötä ENTSO-E teetti konsulttiselvityksenä kustannus-hyötyanalyysin taseselvitysjakson harmonisoinnista alkuvuonna 2016.

Pohjoismaiset kantaverkonhaltijat ovat käynnistäneet oman selvityksensä liittyen taseselvitysjakson harmonisointiin. Työn tuloksista ei vielä tässä vaiheessa ole kerrottavaa, sillä se on vasta alkuvaiheessa. Parhaillaan on käynnissä selvitystyön toteuttavan konsultin valinta.

6 **Muut asiat**

Seuraava verkkosääntöfoorumien tapaaminen järjestetään 29.11.2016 klo 12:30-16:00.

Syyskuun 2016 aikana toteutetaan palautekysely osallistujien tähänastisista kokemuksista verkkosääntöfoorumien toiminnasta. Tavoitteena on löytää kehityskohteita ja tunnistaa hyviä toimintatapoja, jotta verkkosääntöfoorumi palvelisi osallistujia mahdollisimman hyvin.